

VERTEDANCE 2013

Závěrečná zpráva o projektu

VerTeDance v roce 2013

„**VerTeDance Company**, taneční soubor **Terezy Ondrové** a **Veroniky Kotlíkové** slaví v posledních letech velké úspěchy. Jejich vytrvalost, píle a kreativita je příkladná a díky těmto vlastnostem se drží na předních místech současného tanečního dění.“ (Marcela Benoniová)

Rok 2013 potvrdil, že VerTeDance zažívají nejúspěšnější období své téměř desetileté existence. Poté, co jako jediný český soubor získaly dvakrát cenu za Taneční inscenaci roku (2005, 2012) se jim podařilo obdržet Cenu divadelních novin (2012) za projekt *Simulante Bande*. Za tentýž projekt získaly Cenu diváků festivalu Česká taneční platforma 2013. V srpnu 2013 se zúčastnily měsíčního divadelního maratonu ve skotském Edinburghu s projektem *Kolik váží vaše touha?* a na podzim 2013 uvedly čtyři představení v Izraeli a jeden projekt v Alžírsku. Počátkem ledna 2014 se soubor vrátil z největšího světového veletrhu scénických umění APAP v New Yorku, kde projekt *Simulante Bande* sklidil vřelé ohlasy široké veřejnosti i profesionálů.

Mimo pravidelné reprízování již existující projektů (doposud jich VerTeDance vytvořily 16) v Praze (divadlo Ponec, divadlo Archa, Studio ALTA), regionech i dalších evropských zemích se hlavními událostmi roku 2013 se stala srpnová **účast VerTeDance na festivalu Fringe** ve skotském Edinburghu a následně **premiéra site-specific projektu *Naučená bezmocnost*** v prostorách bývalých lázní v budově Dopravních podniků (ORCO) na Vltavské. Premiéra i následných 6 repríz projektu proběhly v rámci

mezinárodního festivalu současného umění 4+4 dny v pohybu. Projektu předcházela únorový workshop s Lali Ayguade Farro, dlouholetou tanečnicí věhlasného souboru Akrama Khana. V Edinburghu se soubor stal součástí prestižní přehlídky Czech Dance Showcase, v rámci které odehrály VerTeDance představení *Kolik váží vaše touha?* celkem jedenadvacetkrát.

Mimo festival v Edinburghu se VerTeDance zúčastnily ještě festivalů Il Giardino del Esperidi v Campsirago v Itálii či TheaterHerbst v Greizu. Již tradičně byly účastníky festivalů TANEC PRAHA, Colours of Ostrava, Divadelní Flora Olomouc, Česká taneční platforma, Malá inventura ad. V listopadu soubor odehrál čtyři představení v Izraeli (Tel Aviv, Jeruzalém) a jedno představení v Alžírsku.

Mimo Prahu uvedly VerTeDance své projekty v těchto městech:

Edinburgh (UK), Chemnitz (DE), Greiz (DE), Campsirago (IT), Moskva (RU), Brno, Hradec Králové, Jihlava, Pardubice, Ostrava, Olomouc, Polička, Třebovle, Veselí nad Moravou.

Na repertoáru souboru se v roce 2013 objevily tyto projekty: *Kolik váží vaše touha?*, *Simulante Bande*, *BOXTESKA*, *Found & Lost*, *Případy doktora Toureta*, *Průzor hrdlem* a

představení pro děti *43 slunce západů*. Od října 2013 se pak přidal nový projekt *Naučená bezmocnost*.

Celkem odehrál soubor za rok 2013 76 představení, z toho 21 v rámci festivalu Fringe v Edinburghu, 10 v jiných v zahraničí mimo Skotsko, 10 v regionálních městech ČR a 9 pro dětského diváka.

I v roce 2013 se VerTeDance zabývaly dalším rozvojem vlastní pedagogické činnosti v oblasti současného tance, a to především v rámci ateliérů pořádaných Divadlem Archa pod názvem Archa.Lab. Po celý rok probíhal „Kurz kreativního pohybu“ (pro děti od 6 do 12 let a druhý pro děti od 3 do 5 let), který funguje už pátým rokem, a vloni otevřený „Kurz kreativního pohybu“ i pro dospělé tanečnický. Novinkou se stal kurz „*Simulante Bande*“, který propojuje lidi s hendikepem i bez něj.

Naučená bezmocnost

Premiéra 17.10. 2013 v ORCO - Bubenská 1, Praha 7
v rámci festivalu 4+4 dny v pohybu

Abstrakt představení

Místo kdysi čisté, teplé, určené k odpočinku, očistě těla. Dnes zpustošené, až hrůzu nahánějící, postrádající jakoukoli údržbu a péči, avšak s neoddiskutovatelným architektonickým chrismatem. Nová inscenace VerTeDance opustila svůj obvyklý prostor pražského domovského divadla Ponec, aby se vrhla do suterénu bývalých lázní. Projekt je volně inspirován knihou Dagmar Šimkové „Byly jsme tam taky“ z prostředí komunistického lágru padesátých let. Rozpor původního účelu místa s jeho současným stavem rezonuje s osudy lidí, kteří byli za projev ušlechtilosti ducha týráni a zabíjeni. Téma věznění je nahlíženo z několika stran. Limity prostoru, prázdnota času, hranice samoty, bohatství a svoboda vnitřního světa lidí žijících v omezených podmínkách, nebo naopak síla vlastní představy jinak svobodného člověka, která mu brání v dosažení skutečného životního naplnění.

Choreografie a tanec: **Veronika Kotlíková, Tereza Ondrová, Martina Hajdyla Lacová, Karolína Hejnová, Robo Nižník, Jaro Ondruš, Petr Opavský**

Režijní spolupráce: **Jiří Havelka**

Kostýmy: **Adriana Černá**

Světelný design: **Katarína Ďuricová**

Hudba a zvuk: **Karel Štulo**

Pohybová spolupráce: **Lucia Kašiarová, Lali Ayguade Farro**

Produkce: **VerTeDance o.s. a Čtyři dny o.s.**

Za podpory: **Magistrát hlavního města Prahy, Ministerstvo kultury ČR, Nadace život umělce, METROSTAV a.s. a ALT@RT o.s.**

Výňatky z recenzí na projekt Naučená bezmocnost:

(...) V prostorách někdejších lázní, sterilních a syrových, které letitým chátráním získaly hororový nádech a ze všeho nejvíc dnes připomínají přípravnu z Herzova Spalovače mrtvol, vznikla naléhavá inscenace, volně čerpající z prózy Dagmar Šimkové „Byly jsme tam taky“. Kniha je svědectvím Šimkové o životě v ženských věznicích a lágrech 50. let. Inscenace se striktně ženského prvku nedrží (účinkují zde i muži), ale spíše se inspiruje stavy, jimiž mladá vězněná žena procházela. (...)

Inscenace je striktně nonverbální. Performeři se mohou spolehnout pouze na své tělo, vyjádřit se mimikou, gesty a samozřejmě především tancem a pohybem po daném prostoru. Pokud bychom chtěli tyto dvě věci násilně oddělit, můžeme říct, že příběhovou linku tvoří právě spíše přesouvání z místa na místo a tanec pochopitelně „slouží“ zejména k vyjádření niterných pocitů. Nejlepší syntézy obě složky podle mě dosahují v pomyslné druhé části. Bývalé (asi) sprchy asymetrického půdorysu umožnily rozptýlení i setkávání

tanečnicků, a tak vyjádření osamocení, stavů neschopnosti se pohnout, nadechnout, pocitů štvaného zvířete i zvířete v kleci. Sledujeme, jak byli lidé ve věznicích mučeni a fyzicky i duševně mrzačeni, ale také projevy sexuality, nakonec toho nejlidštějšího, co jim ještě zbylo. Na okachlíkovaných stěnách najdeme další citáty z knihy „Byly jsme tam taky“. Velmi výtvarně působivý je zejména závěr, kdy jsou prosvíceny stropními luxferami, evokujícími mříže, vidět siluety lidí procházejících „tam venku“. To je chvíle, kdy je propuštění chtějí následovat, ale nemůžou.(...)

VerTeDance a kolektiv jejich spolupracovníků v inscenaci Naučená bezmocnost prokázali velký cit pro to, jak propojením prostoru, pohybu a hudby dosáhnout maximální výpovědní hodnoty, aniž by museli schovávat za pompézní výpravu nebo jiná pozlátka.

Tereza Hýsková, Divadelní noviny

Hygiena svědomí

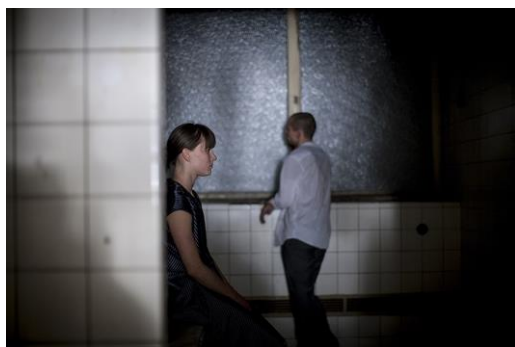
Uměleckou resuscitaci mrtvých či polomrtvých, pro divadlo zdánlivě zcela nevhodných prostor, má festival 4+4 dny v rodném listě a tak trochu v popisu práce. V případě site specific projektu Naučená bezmocnost, který vznikl jako koprodukce festivalu a souboru VerTeDance Company, se podařilo mnohem víc než jen „oživení“ za účelem naplnění dramaturgie. V hodinové performanci, odehrávající se v bývalých lázních někdejších Dopravních podniků, se probouzejí démoni naší identity.

Tým projektu, v němž s protagonistkami souboru VerTeDance (Veronika Kotlíková, Tereza Ondrová) splynuly tváře z ME-Sy (Martina Hajdyla Lacová, Karolína Hejnová), Farmy (Robert Nižník) a dalších souborů (Jaro Ondruš, Petr Opavský) se pod vedením režiséra Jiřího Havelky vydal těmto démonům vstříc. Odkrýváním mechanismů, jakými se lidé „učí bezmoci“, poukazují zároveň na její opak – na statečnost, vznešenost a sílu ducha těch, které minulý režim nezlomil. Berme tedy specifický prostor lázní také jako místo očisty, kde symbolicky smyjeme to ubohé a kruté v nás a pod nánosem špíny odkryjeme naše anděly.

Naučená bezmocnost je úctyhodný počin, v němž se slily energie autentické zkušenosti, režijního názoru, interpretační přesvědčivosti a morálního apelu v konzistentní a emocionálně silný tvar.

Jana Návratová, Taneční zóna

Rozesmátá uvolněná nálada možná jakési buržoazní společnosti v pěkných společenských šatech, se v párech a malých skupinkách vytrácí do „chambres separées“ k všemožným hrátkám. Opět v dobré, byť křečovitě, náladě pokračují dvojice v uvolněné taneční zábavě, a sice v další místnosti nekonečného kachlíkového terénu. Diváci jsou provázeni celým objektem, sestupují dále do podivně chmurných míst.

Opakované bouchání dveřmi, padání kachlíček nebo shluky neurčitých destruktivních zvuků předvídají ostrý stříh do jiné dějové dimenze. Seřazení v řadě, u holé stěny jako vězni a postupně vysvěčeni ze sukní, obleků a bot se situace pro zúčastněné zásadně mění. Aktéři zůstávají ve stejném prostředí, o patro níže, kde holost a zanedbanost a opuštěnost ve svém osamocení, evokují obrazy, nikterak vzdálené známým svědectvím a dokumentům o pronásledování, holocaustu, ponížení a mučení, věznění a týrání. Chůze, povinná chůze, jako ve věznicích. Agresivita z bezmoci nabývá hrubé síly a marné naděje se hrouští. Bezmoc a šílenství kam až nás zavedou? V kolika podobných situacích jsme se již ocitli? Kolik svědků, literátů, umělců se neustále vrací a musí vracet k bolestné existenciální dřeni pomyslného lidství.

Síla přítomnosti je podpořena v chladivém zapáchajícím suterénu, neverbálním vyjádřením pocitů, fyzicky náročného ztvárnění. Sdílení okamžiku znamená tady na místě mnohem víc než filmový záznam nebo květnaté představení. Tanečníci – herci, stejně jako diváci si jistě dlouho v sobě ponosou tíhu pravdivé konfrontace skutečnosti a minulosti.

Marcela Benoniová, Opera plus

VerTeDance nově a site-specificky

(...) Atmosféra houstne, na povrch vyplývají frustrace, vnitřní běsy a vztahy mezi obyvateli nehostinného prostoru. Zaplétají se do diváků a i pro ně jako pro účinkující musí být výzvou nemít přesně určený prostor oddělený čtvrtou stěnou. Někdo je dominantnější a z někoho se logicky musí stát obětní beránek. Černého Petra si tahá Veronika Kotlíková, které ostatní dávají hodně zabrat. Nepříjemné pocity umocňuje práce se světlem a zvukem – je vidět, že tvůrci opravdu s prostorem pracovali a obydleli ho.

S hlavními performery – Veronikou Kotlíkovou, Terezou Ondrovou, Martinou Hajdyla Lacovou, Karolínou Hejnovou, Robertem Nižníkem, Jarem Ondrušem a Petrem Opavským – spolupracují i další více či méně ukrytí aktéři, již prohlubují propracovanost představení. Náš pobyt v „lázních“ cyklicky uzavírá scéna podobající se té počáteční, avšak zasazená do jiné části labyrintu a s odlišným vyzněním. Rádi se pak necháme vyvést pryč z deprimujícího prostoru, který se však stal domovem pro nevšední představení. VerTeDance opět bodují!

Kristina Durczaková, Taneční aktuality

Výňatky z recenzí získaných na festivalu Fringe v Edinburghu:

Inscenace ženského kvarteta VerTeDance, jednoho ze tří českých pohybových představení na letošním Fringe, je skvělým příkladem toho, jak se svěží přístup k známému materiálu vyplácí. Diváci jsou při vstupu s vtipem zváženi. Zkraje představení zazní křik performerky, která ze sebe svléká kusy (ne všechny) svého oblečení. Ponožky mizí v kalhotách. Upovídaná blondýna je vlečená po jevišti jako pytel brambor. Jedna z tanečnic pronese vážným tónem: „ženy jsou objekty“, krátce po tom však jiná její vážnost smete, když jí zaduje na břicho. Pod těsnou růžovou látkou se odehraje striptýz.. Hysterický smích, notná dávka klouzavého pohybu na pozadí pop-rockové hudby a příval dychtivé rádoby erotiky. Co z tohoto představení dělá víc než pouhou snůšku nestřídmeo neo-feministického behaviorismu – a čím získává hvězdičku navíc – je čirá verva účinkujících. Jako moderní mladé ženy se inteligentně a zábavně potýkají s otázkou, kým a čím chtějí být, a jako duchovní dcery Piny Bausch si mohou dovolit být docela tak trhlé, duchaplné, drsné a statečné, jak se jim líbí.

Donald Hutera, The List

Toto představení je statečné, expresivní a dojmavé. Čtyři tanečnice se odvážnými a intenzivně tělesnými tanečními pohyby pokouší zodpovědět řadu otázek týkajících se ženskosti. Co o vás říkají vaše šaty? Proč ženy tolik chtějí měnit svá těla? Odhalujeme své skutečné já, když odhalujeme své tělo? Účinkující tančící na působivě vybranou hudbu ukazují zároveň útlak, který ženy obklopuje, i stereotypní pohled „magazínu pro muže“ na ženské tělo (znázorněný skutečně vtipným tancem přehánějícím chůzí na molu). Neustálý oční kontakt s publikem z této inscenace dělá opravdové divadlo a navazuje porozumění. Chytré, napínavé, zábavné a intenzivní.

Helena Wadia, Three Weeks

Skupina VerTeDance:

- stálí členové: Tereza Ondrová, Veronika Kotlíková
- hostující členové: Helena Arenbergerová, Lucia Kašiarová, Petr Opavský, Ondřej Nosálek, Soňa Ferienčíková, Martina Hajdyla Lacová, Jaro Ondruš, Robert Nižník, Jiří Havelka, Katarína Ďuricová, Adriana Černá ad.
- technik, světelný designer: Pavel Kotlík
- produkce: Karolína Hejnová

Repertoár skupiny v roce 2013:

1)Název: „43 slunce západů“ (2007)

Choreografie: Veronika Kotlíková

2)Název: „Případy doktora Toureta“ (2010)

Režie: Anna Polívková

3)Název: „Found & Lost“ (2011)

Choreografie: Charlotta Öfverholm (Švédsko)

4)Název: „Kolik váží vaše touha?“ (2011)

Choreografie: VerTeDance a kolektiv

5)Název: „Simulante Bande“ (2012)

Choreografie: VerTeDance

6)Název: „BOXTESKA“ (2012)

Choreografie: VerTeDance a kolektiv

7) Název: „Průzor hrdlem“ (2005)

Choreografie: VerTeDance

Ocenění skupiny:

- 2013 **Cena diváka** festivalu **Česká taneční platforma** za představení „**Simulante Bande**“
- 2012 **Cena divadelních novin** za představení „**Simulante Bande**“
- 2012 **Cena diváka** na festivalu Siraex za představení „**Found & Lost**“
- 2012 **Cena „Inscenace roku“** za představení „**Kolik váží vaše touha?**“
- 2012 **„Cena za světelný design“** pro představení „**Found & Lost**“
- 2010 **Český tučňák** za choreografii „**Dance of Canis Lupus**“
- 2010 **Cena Tanečnice roku** pro Terezu Ondrovou za **roli paní Vltavské** v choreografii Případy doktora Toureta
- 2005 **Cena Sazky za objev v tanci** za choreografii „**Tichomluva**“
- 2002 **2.cena a cena diváka na choreografické soutěži Terpsichore** v Bornem (Belgie) za choreografii Průzor hrdlem

Přehled odehraných představení v roce 2013:

Datum	Představení	Místo	Festival
LEDEN			
29.1.	Found and Lost	Ponec, Praha	
ÚNOR			
7.2.	Kolik váží vaše touha?	Ponec, Praha	
9.2.	Třiačtyřicetsluncezápadů	Ponec, Praha	
11.2.	Třiačtyřicetsluncezápadů	Ponec, Praha	
25.2.	BOXTESKA	Studio ALTA, Praha	Malá inventura 2013
26.2.	Simulante Bande	Archa, Praha	
27.2.	Simulante Bande	Archa, Praha	
28.2.	Simulante Bande	Divadlo 29, Pardubice	
BŘEZEN			
11.3.	Kolik váží vaše touha?	Ponec, Praha	
14.3.	Třiačtyřicetsluncezápadů	Ponec, Praha	
17.3.	Průzor hrdlem	Moskva	
22.3.	Simulante Bande	Archa, Praha	
DUBEN			
3.4.	Simulante Bande	DIOD, Jihlava	
10.4.	Kolik váží vaše touha?	Polička	Jazz Polička 2013
11.4.	Simulante Bande	Archa, Praha	Česká taneční platforma
12.4.	Kolik váží vaše touha?	Ponec, Praha	Česká taneční platforma
25.4.	Případy doktora Toureta	Ponec, Praha	
29.4.	Simulante Bande	KreDance, České Budějovice	
KVĚTEN			
2.5.	Kolik váží vaše touha?	Ponec, Praha	
16.5.	Simulante Bande	Olomouc	Divadelní Flora
19.5.	Simulante Bande	Archa, Praha	
20.5.	Simulante Bande	Archa, Praha	
29.5.	BOXTESKA	Studio ALTA, Praha	TANEC PRAHA DĚTEM
ČERVEN			
12.6.	Kolik váží vaše touha?	DRAK, Hradec Králové	TANEC PRAHA
19.6.	Simulante Bande	Barka, Brno	TANEC PRAHA
21.6.	Simulante Bande	Disk, Praha	Konference kreativních terapií
23.6.	Kolik váží vaše touha?	Campsirago, Itálie	Il Giardino Delle Esperidi
24.6.	Kolik váží vaše touha?	Campsirago, Itálie	Il Giardino Delle Esperidi
ČERVENEC			
7.7.	Kolik váží vaše touha?	Chemnitz	

20.7.	Kolik váží vaše touha?	Gong, Ostrava	Colours of Ostrava
21.7.	Kolik váží vaše touha?	Veselí nad Moravou	
SRPEN			
2.8.	Kolik váží vaše touha?	Edinburgh, UK	Fringe Festival
3.8.	Kolik váží vaše touha?	Edinburgh, UK	Fringe Festival
4.8.	Kolik váží vaše touha?	Edinburgh, UK	Fringe Festival
5.8.	Kolik váží vaše touha?	Edinburgh, UK	Fringe Festival
6.8.	Kolik váží vaše touha?	Edinburgh, UK	Fringe Festival
8.8.	Kolik váží vaše touha?	Edinburgh, UK	Fringe Festival
9.8.	Kolik váží vaše touha?	Edinburgh, UK	Fringe Festival
10.8.	Kolik váží vaše touha?	Edinburgh, UK	Fringe Festival
11.8.	Kolik váží vaše touha?	Edinburgh, UK	Fringe Festival
12.8.	Kolik váží vaše touha?	Edinburgh, UK	Fringe Festival
13.8.	Kolik váží vaše touha?	Edinburgh, UK	Fringe Festival
15.8.	Kolik váží vaše touha?	Edinburgh, UK	Fringe Festival
16.8.	Kolik váží vaše touha?	Edinburgh, UK	Fringe Festival
17.8.	Kolik váží vaše touha?	Edinburgh, UK	Fringe Festival
18.8.	Kolik váží vaše touha?	Edinburgh, UK	Fringe Festival
19.8.	Kolik váží vaše touha?	Edinburgh, UK	Fringe Festival
20.8.	Kolik váží vaše touha?	Edinburgh, UK	Fringe Festival
22.8.	Kolik váží vaše touha?	Edinburgh, UK	Fringe Festival
23.8.	Kolik váží vaše touha?	Edinburgh, UK	Fringe Festival
24.8.	Kolik váží vaše touha?	Edinburgh, UK	Fringe Festival
25.8.	Kolik váží vaše touha?	Edinburgh, UK	Fringe Festival
ZÁŘÍ			
1.9.	BOXTESKA	Studio ALTA, Praha	
7.9.	BOXTESKA	Třebovle	Festival Kefír
10.9.	Simulante Bande	Archa, Praha	
11.9.	Simulante Bande	Archa, Praha	
16.9.	Kolik váží vaše touha?	Ponec, Praha	
21.9.	Simulante Bande	Greiz	Theaterherbst
30.9.	Found and Lost	Ponec, Praha	
ŘÍJEN			
17.10.	Naučená bezmocnost	ORCO, Praha	4+4 dny v pohybu
18.10.	Naučená bezmocnost	ORCO, Praha	4+4 dny v pohybu
19.10.	Naučená bezmocnost	ORCO, Praha	4+4 dny v pohybu
20.10.	Naučená bezmocnost	ORCO, Praha	4+4 dny v pohybu
21.10.	Simulante Bande	Archa, Praha	4+4 dny v pohybu
21.10.	Naučená bezmocnost	ORCO, Praha	4+4 dny v pohybu
22.10.	Naučená bezmocnost	ORCO, Praha	4+4 dny v pohybu
23.10.	Naučená bezmocnost	ORCO, Praha	4+4 dny v pohybu
31.10.	Kolik váží vaše touha?	Ponec, Praha	
LISTOPAD			
1.11.	BOXTESKA	Studio ALTA, Praha	Partitura

1.11.	43 slunce západů	Ponec, Praha	
11.11.	BOXTESKA - fragment	Jeruzalém	
12.11.	Průzor hrdlem + Found and Lost	Clipa Theatre, Tel Aviv	
13.11.	Průzor hrdlem + Found and Lost	Clipa Theatre, Tel Aviv	
14.11.	Průzor hrdlem + Found and Lost	Clipa Theatre, Tel Aviv	
16.11.	Naučená bezmocnost - fragment	Ponec, Praha	Noc divadel
19.11.	Průzor hrdlem	Národní divadlo Alžír	Festival International de la Danse Contemporaine en Algérie
7.12.	43 slunce západů	Ponec, Praha	43 slunce západů